

Društvo za opazovanje in
proučevanje ptic Slovenije
Tržaška cesta 2
SI – 1000 Ljubljana
Slovenija
T +386 1 426 58 75
F +386 1 425 11 81
dopps@dopps.si
www.ptice.si

ID za DDV: SI68956029
TRR: SI56 0430 2000 3155 297

Spoštovani!

Prosimo za vaš glas proti izkoriščanju gozdov za proizvodnjo energije

Pišemo vam imenu DOPPS (Društvo za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije), ker smo zaskrbljeni nad predlagano revizijo Direktive o spodbujanju uporabe energije iz obnovljivih virov (EU 2018/2001, z dne 11. Decembar 2018) (v nadaljevanju Direktiva). Predlagana revizija Direktive še naprej spodbuja izkoriščanje gozdnega lesa¹ v elektrarnah, ne glede na dejstvo, da so skupne emisije toplogrednega plina CO₂, zaradi uporabe gozdnega lesa večje od premoga.

Da bi zaščitili podnebje in naše gozdove, EU pozivamo, da zaustavi nadaljnje kurjenje gozdnega lesa za doseg zastavljenih ciljev v okviru obnovljivih virov energije.

Podnebje

Z nadaljevanjem spodbujanja uporabe gozdne biomase kot obnovljivega vira energije je Komisija prezrla jasne dokaze znanstvenikov², da to početje bolj povečuje emisije toplogrednih plinov v primerjavi z emisijami premoga v naslednjih desetletjih.

Subvencije

Predlog nove Direktive bi državam članicam omogočil, da še naprej plačujejo visoke subvencije iz obnovljivih virov energije za kurjenje lesa. V letu 2017 je bilo izplačanih več kot 6,5 milijard evrov subvencij, kar pomeni, da vsi financiramo kurjenje dreves, namesto da bi financirali čiste obnovljive vire energije kar si želimo.

Gozdovi

Polovica lesa, posekanega na območju EU, se pokuri za pridobivanje energije, kar je neposredno prispevalo k dramatični degradaciji gozdov EU v zadnjih letih. To je hkrati povzročilo tudi izgubo biotske raznovrstnosti in ekosistemov. Medtem ko je doseganje ciljev podnebne politike do leta 2030 in 2050 odvisno od povečanja absorpcije CO₂ iz ozračja v gozdovih, pa napovedi kažejo na to, da bodo gozdovi EU vsako leto porabili manj ogljika. Zmanjšanje količine posekanega lesa za namene pridobivanja "obnovljive energije" je najhitrejši in najučinkovitejši način za preusmeritev tega trenda.

Onesnaževanje zraka

Sežiganje lesa je največji vir onesnaževanja z delci v EU, ki na leto povzroči deset tisoče poškodb in smrtnih žrtev³. Čeprav se zavedamo, da nekateri ljudje kurijo gozdni les za ogrevanje, uporabe le tega ne bi smeli upoštevati kot zastavljeni cilj v okviru obnovljivih virov energije.

¹ "Gozdni les" je enak "gozdni biomasi" in "primarni lesni biomasi" in se nanaša na les, pridobljen neposredno iz gozdov. Ta kategorija se razlikuje od "sekundarne lesne biomase", ki vključuje ostanke mlinov in odpadni les

² https://foresteddefenders.eu/wp-content/uploads/2021/03/JRC-study-biomass-study-overview_final.pdf

³ <https://foresteddefenders.eu/wp-content/uploads/2021/05/FDA-air-pollution-factsheet.pdf>

Društvo za opazovanje in
proučevanje ptic Slovenije
Tržaška cesta 2
SI – 1000 Ljubljana
Slovenija
T +386 1 426 58 75
F +386 1 425 11 81
dopps@dopps.si
www.ptice.si

ID za DDV: SI68956029
TRR: SI56 0430 2000 3155 297

Trenutno stanje v Sloveniji

Stanje populacij nekaterih zavarovanih in ogroženih gozdnih vrst ptic, ki so vezane na starejše gozdne sestoje z višjo zalogo lesne mase, na območjih Natura 2000, kaže na to, da trenutna praksa gospodarjenja z gozdom (goloseki, intenzivna in sanitarna sečnja) in subvencioniranje posegov, povezanih z gospodarjenjem z gozdom (odpiranje do tedaj neodprtih predelov gozda z vlakami), neugodno vpliva na številčnost in razširjenost vrst^{4,5}. Posledica takšne prakse ni vidna le na populacijah ptic, ampak vodi do vsesplošnega slabšanja kakovosti lokalnih habitatov ter posledično do izgube biodiverzitete in ekosistemov.

Trenutni podatki v Sloveniji jasno govorijo, da imajo največji prispevek k izpustom delcev PM₁₀ aktivna mala kurišča (kurišča v gospodinjstvih). Mala kurišča so k skupnim izpustom PM₁₀ delcev na nivoju države v letu 2018 prispevala 58 %, k skupnim izpustom PM_{2,5} delcev pa kar 70 %. Iz podatkov je razvidna prevladujoča vloga kurilnih naprav na les. Na območjih, kjer se za ogrevanje uporablja pretežno lesno biomaso in zastarele kurilne naprave tudi ni opaznega večjega trenda v zmanjševanju emisij z delci⁶. Trenutna praksa in spodbujanje uporabe lesa kot obnovljivega vira energije v Sloveniji bo v prihodnosti le še povečevala tovrstne emisije in znatno prispevala k onesnaževanju zraka in klimatskim spremembam.

Skupni dokument o stališču nevladnih organizacij⁷ opisuje vprašanja in naš poziv poslancem Evropskega parlamenta, naj gozdno biomaso odstranijo iz predlagane revidirane verzije Direktive. Naša skupina je skupaj s 130 drugimi nevladnimi organizacijami in sto tisoče posameznikov podprla peticijo⁸ v podporo temu pozivu.

Končna odločitev je zdaj na vas. Še vedno imate priložnost zaščititi naše gozdove, podnebje, biotsko raznovrstnost in zdravje. Hvala.

Z vami bi o teh vprašanjih želeli razpravljati v jeseni, ko bodo o predlogih razpravljali v Evropskem parlamentu. Z veseljem se bomo srečali z vami v Sloveniji ali Bruslju. V kolikor ste zainteresirani nam sporočite primeren datum in uro.

Lep pozdrav,

Dr. Damijan Denac, direktor

⁴ https://www.ptice.si/wp-content/uploads/2020/12/29_9_2020_Porocilo_monitoring_ptice_2020_corr.pdf

⁵ https://www.ptice.si/wp-content/uploads/2020/10/2020_22_10_Porocilo_monitoring_ptice_2019_web_v2.pdf

⁶ https://www.arso.gov.si/zrak/kakovost%20zraka/poro%c4%8dila%20in%20publikacije/Letno_Porocilo_2019_Za_Splet.pdf

⁷ <https://www.greenpeace.org/static/planet4-eu-unit-stateless/2021/06/e8484138-2021-05-27-ngo-position-paper-bioenergy-renewable-energy-directive.pdf>

⁸ <https://you.wemove.eu/campaigns/the-eu-must-protect-forests-not-burn-them-for-energy>